

Συστηματική θανάτωση ατόμων και ασθενών από επαγγελματίες υγείας

Κυριακή Τσαμανδουράκη

Ιατρός Κοινωνικής Ιατρικής, Διδάκτωρ
Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ.

τ. Δ/ντρια Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ.

Λέξεις-κλειδιά

ιατροί, νοσηλεύτριες/τριες, θανάτωση
ασθενών/ κατά συρροή δολοφόνοι

Υπεύθυνος Επικοινωνίας:

Κυριακή Τσαμανδουράκη
tsamandouraki@hotmail.com

Περίληψη

Η συστηματική θανάτωση ασθενών από επαγγελματίες υγείας αποτελεί ένα δυσάρεστο κοινωνικό φαινόμενο. Συνήθως πρόκειται για άτομα με παθολογικό ενδιαφέρον για δύναμη ελέγχου της ζωής και του θανάτου. Η εύκολη πρόσβαση σε ευάλωτα άτομα-ασθενείς σε συνδυασμό με την γνώση να διαπράξουν, αλλά και να καλύψουν ένα φόνο, αποτελούν τις ιδανικές συνθήκες δράσης τέτοιων ιατρών και νοσηλευτών. Παρουσιάζονται ορισμένες από τις σημαντικότερες περιπτώσεις κατά συρροή δολοφόνων-επαγγελματιών υγείας τα τελευταία 130 χρόνια.

Ο επαγγελματίας υγείας είναι ένα πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται ο ασθενής όταν αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας και το οποίο κατά κανόνα εμπιστεύεται. Οι επαγγελματίες υγείας είναι κατά κανόνα άτομα ευαίσθητοποιημένα που έχουν σκοπό την φροντίδα και τη βελτίωση της υγείας των ασθενών τους.

Η υποχρέωση του επαγγελματία της υγείας να διασφαλίζει τους καλύτερους δυνατούς όρους και συνθήκες υγείας του ασθενούς, η αποφυγή πρόκλησης βλάβης ή εκμετάλλευσης και η διατήρηση της εμπιστοσύνης του ασθενούς προς το πρόσωπο του, αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της φροντίδας του ασθενούς από την εποχή του Ιπποκράτη.

Σε αυτούς τους κανόνες υπάρχουν και εξαιρέσεις. Τα τελευταία 150 χρόνια έχουν καταγραφεί περιπτώσεις γιατρών και νοσηλευτών που θανάτωναν συστηματικά όχι μόνο ασθενείς τους, αλλά και άτομα από το στενό, αλλά και ευρύτερο περιβάλλον τους.

Πρόκειται για «σκοτεινά» άτομα που φαίνεται να ελκύονται από τα επαγγέλματα υγείας και το νοσοκομείο ή άλλες μορφές νοσηλείας και φροντίδας που παρέχουν πλήρη κάλυψη στις δολοφονικές πρακτικές τους, αφού πολλοί άνθρωποι πεθαίνουν στους χώρους αυτούς.

1. Herman Madgett ή αλλιώς Henry Howard Holms (1861-1896). Γιατρός και φαρμακοποιός. Σικάγο, Ιλινόϊ ΗΠΑ.

Θεωρείται ο πρώτος Αμερικανός κατά συρροή δολοφόνος. Εκδιώχθηκε από το πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν γιατί ξέθαβε παρανόμως πτώματα από νεκροταφεία και τα πλούσε στα εργαστήρια ανατομίας. Το 1886 σκότωσε τον καλύτερο του φίλο και συνεργάτη στις ανασκαφές πτωμάτων, τον έντυσε με τα δικά του ρούχα και τον παρουσίασε ως τον Χέρμαν Μάτζετ και αλλάζοντας το όνομα του σε Henry Howard Holms εισέπραξε τα ασφάλιστρα ζωής που είχε κάνει λίγο πριν τον σκοτώσει. Λίγο αργότερα εμφανίζεται στο Σικάγο με το όνομα Χολμς όπου εργάζεται ως υπάλληλος σε φαρμακείο, το οποίο αγόρασε μετά τον θάνατο του ιδιοκτήτη του. Στο κτήριο που κατασκεύασε πάνω από το φαρμακείο σκότωνε συστηματικά ανθρώπους, συνήθως άτομα που δούλευαν γι αυτόν και πλούσε τα οστά ή τα πτώματα τους σε εργαστήρια ιατρικών σχολών. Τα μεγαλύτερα έσοδα βέβαια τα εξασφάλιζε εισπράττοντας τις ασφάλειες ζωής των θυμάτων του. Τα κίνητρα του αρχικά ήταν καθαρά οικονομικά, σταδιακά όμως απολάμβανε τις δολοφονίες. Κάθε φορά εύρισκε πιο ευφάνταστους τρόπους να δολοφονεί τα θύματά του. Υπήρχε ένα δωμάτιο όπου τους απαγχόνιζε, ένα άλλο όπου τους άφηγε να πεθάνουν απ' την πείνα και τη δίψα, ένα τρίτο όπου τους έκαιγε ζωντανούς. Πολλά απ' τα θύματά του ήταν γυναίκες που εργάζονταν γι' αυτόν και τις σκότωνε, όταν απέρριπταν τις σεξουαλικές του προτάσεις. Μερικές βέβαια, τις σκότωσε αν και είχε σχέσεις μαζί τους. Δύο από αυτές μάλιστα, είχαν γίνει ερωμένες του για μεγάλο χρονικό διάστημα. (1, 2).

Ο Χολμς συνελήφθη το 1894, όταν αποκαλύφθηκε η απάτη που είχε στήσει με την ασφάλεια ζωής ενός συνεργάτη του, την οποία σκόπευε να εισπράξει, έχοντας σκοτώσει τον ίδιο και τρία παιδιά του. Η έρευνα των αστυνομικών τους οδήγησε στο «κάστρο» του, όπου εντόπισαν το πολύπλοκο, αλλά φοβερά αποτελεσματικό σύστημα που είχε στήσει για τις δολοφονίες του. Ο Χολμς καταδικάστηκε για τις δολοφονίες 27 ανθρώπων τις οποίες ομολόγησε. Ήταν αδύνατον να

υπολογιστεί ο ακριβής αριθμός των θυμάτων, καθώς τα πτώματά τους είχαν εξαφανιστεί ή πωληθεί. Πιστεύεται ότι έφταναν τα 200. Ο πρώτος κατά συρροή δολοφόνος στις ΗΠΑ εκτελέστηκε διά απαγχονισμού στις 7 Μαΐου του 1896. (1, 2).

2. Dr Thomas Neil Cream (1850-1892). Γιατρός. Καναδάς, ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο.

Φοίτησε στην Ιατρική Σχολή McGill του Μόντρεαλ και στη συνέχεια εκπαιδεύτηκε στο Βασιλικό Κολλέγιο Ιατρών και Χειρουργών του Εδιμβούργου. Το 1881 συνελήφθη στο Σικάγο για τη δολοφονία του συζύγου μιας ερωμένης του. Καταδικάστηκε και φυλακίστηκε. Δέκα χρόνια αργότερα, βγαίνοντας από τη φυλακή, μετακόμισε στο Λονδίνο μιας και είχε ανακληθεί η άδεια ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος.

Το 1892 καταδικάστηκε σε θάνατο με απαγχονισμό για τη δηλητηρίαση 6 γυναικών ασθενών του με στρυχνίνη. Την ώρα που πέθαινε ισχυρίστηκε ότι είναι ο Τζακ ο αντεροβγάλτης. Εκτός από τα εγκλήματα για τα οποία καταδικάστηκε, θεωρείται υπεύθυνος για τους φόνους πολλών γυναικών, μεταξύ των οποίων και της γυναίκας του. (3, 4).

3. Jane Toppan (1857-1938). Νοσηλεύτρια. Μασαχουσέτη, ΗΠΑ.

Έμεινε ορφανή από μητέρα σε πολύ μικρή ηλικία. Για κάποια χρόνια μεγάλωνε με τον πατέρα και τα αδέρφια της. Αργότερα μπήκε σε ορφανοτροφείο και στην αρχή της εφηβείας της βρέθηκε, ως βοηθός, στο σπίτι μιας καλής οικογένειας, από την οποία πήρε και το επίθετό της. Αργότερα έφυγε από το σπίτι της οικογένειας με την οποία ζούσε για πάνω από 20 χρόνια και άρχισε την εκπαίδευση της στη νοσηλευτική. Τον πρώτο καιρό έχαιρε της εκτίμησης γιατρών και ασθενών και για ένα διάστημα θεωρείτο μια από τις καλύτερες νοσηλεύτριες (5).

Στη συνέχεια προκάλεσε το μίσος και την δυσαρέσκεια των συναδέλφων της με τη μυθομανία, το κουτομπολιό και τις μικροκλοπές που διέπραττε, αλλά και την κατάχρηση οπιούχων στους ασθενείς. Έτσι έχασε τη δουλειά της στο νοσοκομείο και άρχισε να εργάζεται ως αποκλειστική νοσηλεύτρια στα σπίτια ασθενών. Πολλούς από αυτούς τους δολοφόνησε, κυρίως με στρυχνίνη, ακόμα και την ετεροθαλή αδελφή της.

Συνέχισε τους φόνους μέχρι το 1901 που θεωρήθηκε ύποπτη για τους θανάτους μιας ολόκληρης οικογένειας και συνελήφθη. Οδηγήθηκε στο δικαστήριο τον επόμενο χρόνο με την κατηγορία της δηλητηρίασης 31 ασθενών και της απόπειρας θανάτωσης αρκετών ακόμα. Το δικαστήριο την έκρινε αθώα, λόγω παραφροσύνης και οδηγήθηκε σε άσυλο. Εκτιμήσεις ανεβάζουν τον αριθμό των θυμάτων της στα 100. (5, 6, 7, 8, 9).

4. Dr Linda Hazzard (1867-1938).

Γιατρός. Μινεσότα, Ουάσιγκτον, ΗΠΑ.

Έλαβε τον τίτλο του γιατρού με χαριστικό τρόπο από τον παππού της, με βάση κάποια εκπαίδευση της στην ιατρική και τη νοσηλευτική.

Ίδρυσε μια κλινική στο Σιάτλ και η θεραπευτική της προσέγγιση βασιζόταν στη στέρηση τροφής. Είχε μάλιστα αναπτύξει και τη σχετική θεωρία την οποία είχε παρουσιάσει στο βιβλίο της «Η θεραπεία της αρρώστιας μέσω της αποφυγής τροφής», που εκδόθηκε το 1908. Θεωρούσε τον εαυτό της πρωτοπόρο στον

τομέα της ευεξίας. Θεωρήθηκε υπεύθυνη για τον θάνατο από πείνα πολλών ασθενών που υπολογίζονται σε πάνω από 40 (10).

Το 1911 κρίθηκε ένοχη για τον θάνατο της Claire Williamson, πλούσιας βρετανίδας και καταδικάστηκε σε καταναγκαστικά έργα. Πέθανε το 1935 λόγω άρνησης λήψης τροφής (11, 12)

5. Josef Mengele (1911-1979). Γιατρός. Γερμανία, Πολωνία.

Ήταν ένας από τους περίπου 30 γιατρούς στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Άουσβιτς. Ήταν γνωστός ως «άγγελος του θανάτου» για τη βιαιότητα και την ψυχρότητα του (13).

Ο Μένγκελε επέβλεπε τη διαδικασία αποστολής των κρατούμενων στις ομάδες εργασίας ή στα κρεματόρια. Μέσω των σαδιστικών πειραμάτων του, που συχνά γίνονταν σε παιδιά, επεδίωκε να αποδείξει τη μειωμένη αντίσταση Εβραίων και Ρομά στις ασθένειες. Είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις μελέτες σε διδύμους, καθώς και στη μελέτη της ετεροχρωμίας (14).

Διέφυγε της δικαιοσύνης στη Γερμανία, Αργεντινή, Παραγουάη και Βραζιλία για 34 χρόνια ως ο πλέον καταζητούμενος ναζί. Πέθανε το 1979 από εγκεφαλικό επεισόδιο ενώ κολυπούσε (15).

6. Dr Marcel Petiot (1879-1946).

Γιατρός. Γαλλία.

Παιδί θαύμα σε πολύ νεαρή ηλικία, αλλά με βίαιη συμπεριφορά. Πολέμησε στον 1ο Παγκόσμιο πόλεμο όπου και τραυματίστηκε δύο φορές. Είχε μια παρα-

βατική συμπεριφορά και είχε νοσηλευθεί για σοβαρά ψυχιατρικά προβλήματα.

Είναι γνωστός ως Δρ. Σατανάς ή ο Σατανάς της Κατοχής. Το 1946 καταδικάστηκε για τον θάνατο 27 ανθρώπων, τους οποίους θανάτωνε στο υπόγειο του σπιτιού του και έκαιγε σε φούρνο τα σώματα τους.

Στη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής του Παρισιού ο Petiot κέρδισε την εμπιστοσύνη πολλών ανθρώπων της Γαλλικής αντίστασης, αλλά και Εβραίων. Τους υπόσχονταν ψευδώς ότι διέθετε ένα δίκτυο μέσω του οποίου μπορούσε να τους φυγαδεύσει από τη Γαλλία. Στην πραγματικότητα τους σκότωνε και έκλεβε τις περιουσίες τους.

Στη δίκη του, που θεωρείται ως μία από τις πλέον πολύκροτες στα δικαστικά χρονικά, ομολόγησε τους φόνους, αλλά ισχυρίστηκε ότι ήταν μέλλος της Γαλλικής αντίστασης και ότι με τον τρόπο αυτό προστάτευε την πατρίδα από τους κατασκόπους της γκεστάπο (16, 17, 18).

7. Dr John Bodkin Adams (1899-1983). Γιατρός. Ηνωμένο Βασίλειο.

Βρετανός Γενικός γιατρός που το 1957 παραπέμφθηκε σε δίκη για τον θάνατο 2 πλούσιων γυναικών που ήταν χήρες και του είχαν αφήσει με διαθήκη τις περιουσίες τους. Προηγουμένως είχε καταδικαστεί για απάτη που αφορούσε τη συνταγογράφηση φαρμάκων και του είχε αφαιρεθεί η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Τελικά δεν καταδικάστηκε ποτέ για φόνο, παρότι ήταν ύποπτος για τον θάνατο 132 ασθενών. Μετά την αθώωση του ο πρόεδρος του δικαστηρίου δήλωσε ότι μερικές φορές, παρά την αυστηρότητα των νόμων, οι ένοχοι κυκλοφορούν ελεύθεροι. Πέθανε το 1983 (19, 20).

8. Dr Harold Shipman (1946-2004). Γιατρός. Ηνωμένο Βασίλειο.

Τον Ιανουάριο του 2000 ο φαινομενικά συμπαθής και χαίρων μεγάλης εκτίμησης γιατρός καταδικάστηκε σε 15 φορές ισόβια για τον θάνατο 15 ασθενών,

καθώς και για την παραποίηση της διαθήκης ενός άλλου. Ήταν γενικός γιατρός με μεγάλη λίστα αναμονής. Θεωρείται υπεύθυνος για 215 θανάτους ασθενών και ύποπτος για άλλους 62. Εκτιμήθηκε ότι θανάτωνε με ένεση μορφίνης κατά μέσο όρο 1 ασθενή την εβδομάδα, κυρίως γυναίκες που ζούσαν μόνες τους. Στη διάρκεια της καριέρας του είχε βρεθεί ένοχος για παράνομη προμήθεια πεθιδίνης, είχε παραπεμφθεί στο Γενικό Ιατρικό Συμβούλιο το οποίο του επέβαλε ένα μικρό χρηματικό πρόστιμο χωρίς περαιτέρω έρευνα. Ο Shipman δεν παραδέχτηκε ποτέ την ενοχή του. Αυτοκτόνησε στη φυλακή το 2004 (20, 21, 22, 23, 24).

9. Dr. Michael Swango (1954-). Γιατρός. ΗΠΑ, Ζιμπάμπουε, Ζάμπια.

Δολοφόνησε 60 ασθενείς σε 20 χρόνια και δηλητηρίασε πολλούς άλλους, μεταξύ των οποίων συνάδελφους, φίλους, καθώς και τη γυναίκα του. Σε όποιο νοσοκομείο εμφανιζόταν πολλοί ασθενείς πέθαιναν χωρίς αιτία και συνάδελφοι του εμφάνιζαν σοβαρά συμπτώματα δηλητηρίασης. Για χρόνια άλλαζε θέσεις ως γιατρός σε διάφορα νοσοκομεία των ΗΠΑ. Όταν αποπέμφθηκε από όλα τα νοσοκομεία της Αμερικής αναζήτησε εργασία στη Ζιμπάμπουε. Όταν η δράση του ανακαλύφθηκε και εκεί μετακόμισε στην Ζάμπια. Συνελήφθη το 1997 λίγο πριν αναχωρήσει για τη Σαουδική Αραβία με σκοπό να ξεκινήσει μια νέα καριέρα στην ιατρική. Καταδικάστηκε 3 φορές ισόβια σε φυλακή υψίστης ασφαλείας στο Κολοράντο, χωρίς δικαίωμα έφεσης. Έκανε συμφωνία για να αποφύγει την εκτέλεση (25, 26).

10.Charles Cullen. Νοσοκόμος (1960-). New Jersey και Πενσυλβάνια, ΗΠΑ.

Κατηγορήθηκε για τον θάνατο 29 ασθενών. Υπάρχουν εκτιμήσεις ότι ήταν πολύ περισσότεροι.

Επρόκειτο για μια ασταθή προσωπικότητα με απρόβλεπτες εκρήξεις θυμού και απόπειρες αυτοκτονίας. Εργάστηκε σε 9 νοσοκομεία και 1 οικο ευγηρίας στη διάρκεια 16 ετών. Συχνά απολυόταν από την εργασία του. Τον Μάρτιο του 2006 καταδικάστηκε σε 11 φορές ισόβια και χωρίς δικαίωμα έφεσης για τα επόμενα 397 χρόνια.

Μετά τη δίκη του το σύστημα υγείας δέχθηκε πολλές επιθέσεις για την ανεπάρκεια του να σταματήσει τον Cullen από το θανατηφόρο έργο του. Ως συνέπεια αυτής της κριτικής πάνω από 35 πολιτείες των ΗΠΑ υιοθέτησαν πιο αυστηρή νομοθεσία (Cullen Low, 2005) σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσληψης των επαγγελματιών υγείας, καθώς και την διακίνηση των πληροφοριών σχετικά με κακές πρακτικές τους (27, 28).

11.Genene Jones (1950-). Νοσηλεύτρια Παιδιατρικής. Τέξας, ΗΠΑ

Εκτίει ποινή κάθειρξης 99 ετών για το θάνατο βρέφους 15 μηνών με μυοχαλαρωτική ένεση και απόπει-

ρα δολοφονίας με ένεση αντιπηκτικού ενός 4χρονου αγοριού, το οποίο τελικά επέζησε. Η Jones που δήλωσε αθώα κατά την ακροαματική διαδικασία, θεωρείται υπεύθυνη για το θάνατο περίπου 60 παιδιών και βρεφών με θανατηφόρο ένεση. Επρόκειτο να αποφυλακιστεί τον Μάρτιο του 2018, αλλά μια πρόσφατη νέα καταδίκη θα την κρατήσει στην φυλακή (29, 30, 31).

12.Donald Harvey (1952-2017). Βοηθός Νοσηλεύτης. Ohio και Kentucky, ΗΠΑ.

Το 1987 ομολόγησε τη δολοφονία 37 ασθενών. Τους είχε δηλητηριάσει με κυάνιο, ποντικοφάρμακο, αρσενικό ή πετρέλαιο, που συχνά τα αναμίγνυε με φαγητό ή ποτό. Οι φόνοι διαπράχθηκαν σε διάστημα 20 ετών σε διάφορα νοσοκομεία που υπηρετούσε και αφορούσαν κυρίως βαρέως πάσχοντες ηλικιωμένους ασθενείς. Κατηγορήθηκε επίσης για άλλους τρεις φόνους, μεταξύ των οποίων και ενός γείτονα του. Την άνοιξη του 2017, μετά από 30 χρόνια φυλακής, πέθανε από τα τραύματα που του προκάλεσε συγκρατούμενος του (32, 33, 34).

13.Elizabeth Wettlaufer (1967-). Νοσηλεύτρια. Καναδάς.

Καταδικάστηκε σε ισόβια το 2017 για το θάνατο 8 ηλικιωμένων ασθενών (75 έως 96 ετών) και για από-

πειρα δολοφονίας άλλων 6, μεταξύ 2007 και 2014. Τους έκανε ένεση με μεγάλη δόση ινσουλίνης.

Στην ομολογία της ανέφερε διάφορους λόγους για τους οποίους σκότωνε τους ασθενείς της, μεταξύ των οποίων περιέγραψε ένα εσωτερικό «κόκκινο κύμα» που την κατέκλυζε και από το οποίο μόνο σκοτώνοντας μπορούσε να απαλλαγεί (35).

14.Niels Hoegel (1976-). Νοσηλεύτης. Γερμανία.

Αρχικά καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη για τον θάνατο 6 ασθενών. Αργότερα, ως κρατούμενος πλέον, ομολόγησε τον θάνατο 30 επιπλέον ασθενών. Το 2017 περαιτέρω έρευνα των αρχών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι υπεύθυνος για το θάνατο τουλάχιστον 90. Τελικά ο εισαγγελέας αποφάνθηκε ότι τα θύματα του ήταν τουλάχιστον 106 και παραπέμφθηκε σε δίκη που άρχισε τον Οκτώβριο 2018 (36).

15.Victorino Chua (1965-). Μάντσεστερ, Ηνωμένο Βασίλειο

Με καταγωγή από τις Φιλιππίνες και πλαστό, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, πτυχίο νοσηλευτικής, εγκαταστάθηκε στη Μ. Βρετανία. Το 2003 έλαβε τη βρετανική υπηκοότητα και περιελήφθη στο μητρώο νοσηλευτών/τριών. Το 2009 άρχισε να εργάζεται στο νοσοκομείο Stepping Hill του Μάντσεστερ. Μεταξύ 2011 και 2012 χορήγησε μεγάλες δόσεις ινσουλίνης σε πολλούς ασθενείς. Αμέσως μετά τα πρώτα περιστατικά, το νοσοκομείο ανέθεσε την έρευνα στην αστυνομία,

η οποία τον Ιούλιο 2011, συνέλαβε ως ύποπτη και παρέπεμψε σε δίκη μία νοσηλεύτρια του νοσοκομείου. Η νοσηλεύτρια αθωώθηκε, ως μη σχετιζόμενη με την υπόθεση. Τελικώς, εξαιτίας των αυστηρών μηχανισμών ελέγχου που είχαν εφαρμοστεί από το νοσοκομείο και την αστυνομία, ο Chua συνελήφθηκε και παραπέμφθηκε σε δίκη με 33 κατηγορίες, μεταξύ των οποίων 2 θανάτους ασθενών και 19 «δηλητηριάσεις» με ινσουλίνη. Καταδικάστηκε σε 35 χρόνια φυλάκισης, χωρίς δικαίωμα αναστολής.

Συμπερασματικά:

Στο ερώτημα, αν τα επαγγέλματα υγείας παρουσιάζουν μεγαλύτερο ποσοστό κατά συρροή δολοφόνων σε σχέση με άλλα επαγγέλματα, ορισμένοι ειδικοί απαντούν ναι.

Σε γενικές γραμμές φαίνεται ότι άτομα με παθολογικό ενδιαφέρον για τη δύναμη και τον έλεγχο στη ζωή και το θάνατο έλκονται από τα επαγγέλματα υγείας. Η εύκολη πρόσβαση σε ευάλωτα άτομα, όπως ηλικιωμένοι και ασθενείς, σε συνδυασμό με την ιατρική γνώση να διαπράξουν, αλλά και να καλύψουν μια δολοφονία αποτελούν ιδανικό πεδίο για όσους έχουν τέτοιες προθέσεις.

Μια άλλη κατηγορία αποτελούν τα άτομα που κίνητρο της δολοφονίας έχουν να αποκομίσουν οφέλη, π.χ. απαλλάσσονται από τη φροντίδα του ασθενούς ή υφαρπάζουν χρήματα, περιουσία, προσωπικά αντικείμενα.

Σε μια τρίτη κατηγορία ανήκουν άτομα που θεωρούν ότι έχουν ως αποστολή τους να σκοτώσουν «ανηθικούς» ή «άχρηστους» ανθρώπους (38, 39).

Ως κατά συρροή δολοφόνος επαγγελματίας υγείας ορίζεται το άτομο που εργάζεται στο σύστημα υγείας και χρησιμοποιεί τη θέση του για να δώσει τέλος στη ζωή δύο τουλάχιστον ασθενών. Επίσης βρίσκεται σε τέτοια ψυχολογική κατάσταση που μπορεί να διαπράξει περισσότερες δολοφονίες.

Στα συνήθη χαρακτηριστικά αυτών των ατόμων περιλαμβάνονται (40, 41, 42):

- Ιστορικό ψυχικής αστάθειας
  - Προτίμηση στις βραδινές βάρδιες ή σε βάρδιες με λιγότερο προσωπικό
  - Προβληματικές προσωπικές σχέσεις
  - Τάση πρόβλεψης για το πότε θα πεθάνει ο ασθενής
  - Αίσθημα βάρους και ενόχλησης από τη νοσηλεία του ασθενή
  - Συχνή μετακίνηση από νοσοκομείο σε νοσοκομείο. Εκτιμάται ότι η σύλληψη των ατόμων αυτών είναι πιο εύκολη, γιατί ο τόπος και ο τρόπος διάπραξης των εγκλημάτων τους είναι γνωστός και προβλέψιμος.
- Στις πολιτικές πρόληψης περιλαμβάνονται (43):
- Η λειτουργία συστημάτων επικοινωνίας μεταξύ

των νοσηλευτικών ιδρυμάτων στο οποίο κοινοποιούνται τα παραπτώματα και η απειθαρχία των επαγγελματιών υγείας

- Η λειτουργία συστημάτων που ελέγχουν αυστηρά την πρόσβαση στα νοσοκομειακά φάρμακα
- Η ενθάρρυνση ασθενών και προσωπικού από τις διοικήσεις των νοσηλευτικών ιδρυμάτων να καταγγέλλουν ακατάλληλες συμπεριφορές, οι οποίες πρέπει να διερευνώνται.
- Ο εκσυγχρονισμός της ιατρικής δεοντολογίας και η κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας στις ηθικές και νομικές υποχρεώσεις τους.

Serial murder by healthcare professionals

Kyriaki Tsamandouraki

Summary

Killing patients from health professionals constitutes unpleasant phenomenon for the society. Usually they are individuals with a pathological interest in the power of life and death. The ready access to vulnerable people or patients combined with the medical knowledge to commit and cover up murder, can present the ideal circumstances for healthcare serial killers. In this article are presented the worst perpetrators of the last 130 years.

Key words: serial killers, health professionals, prosecution

Βιβλιογραφία

- Herman Mudgett. Encyclopaedia Britannica. <https://www.britannica.com/biography/Herman-Webster-Mudgett>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- H.H. Holmes. Biography.com. <https://www.biography.com/people/hh-holmes-307622>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Thomas Neill Cream. Historica Canada. <http://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/thomas-neill-cream/> Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- The man who would be Jack the Ripper. The Scotsman. October 13, 2005. <http://www.scotsman.com/lifestyle/the-man-who-would-be-jack-the-ripper-1-465888>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Jane Toppan not a trained nurse. Am J Nurs. 1901;3:242. http://journals.lww.com/ajnonline/Citation/1901/12000/JANE_TOPPAN_NOT_A_TRAINED_NURSE_.27.aspx. Πρόσβαση Δεκέμβριος 2017.
- Jolly Jane Toppan, the Killer Nurse Obsessed With Death. <https://www.newenglandhistoricalsociety.com>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Jane Toppan insane. Los Angeles Herald. June 24, 1902. California Digital Newspaper Collection. <https://cdnc.ucr.edu/cgi-bin/cdnc?a=d&d=LAH19020624.2.18>. Πρόσβαση Οκτώβριος 2017.
- Jane Toppan is insane. Chicago Tribune. June 24, 1902. <http://archives.chicagotribune.com/1902/06/24/page/5/article/jane-toppan-is-insane>. Πρόσβαση Οκτώβριος 2017.
- Jane Toppan is insane. Chicago Tribune. June 24, 1902. <http://archives.chicagotribune.com/1902/06/24/page/5/article/jane-toppan-is-insane>. Πρόσβαση Οκτώβριος 2017.
- Hazzard LB. Fasting for the cure of disease.. Republished January 23, 2016. Digital Ninjas Media Inc. (Originally published in 1908 by Physical Culture Publishing Co., New York).
- Warnes K. Hazzard, Linda (1867-1938). In: Chermak S, Bailey FY, eds. Crimes of the Centuries. Santa Barbara: ABC-CLIO; 2016.
- Lovejoy B. The doctor who starved her patients to death. Smithsonian.com. October 24, 2014. <http://www.smithsonianmag.com/history/doctor-who-starved-her-patients-death-180953158/>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Josef Mengele. Holocaust Encyclopedia. The US Holocaust Memorial Museum. <https://www.ushmm.org/wlc/en/article.php?ModuleId=10007060>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Walker A. The twins of Auschwitz. January 28, 2015. BBC Magazine. <http://www.bbc.com/news/magazine-30933718>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Lifton RJ. What made this man? Mengele. New York Times. July 21, 1985. <http://www.nytimes.com/1985/07/21/magazine/what-made-this-man-mengele.html>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Duquesne M. Les valises du docteur Petiot. June 5, 2012. France Inter. <https://www.franceinter.fr/justice/les-valises-du-docteur-petiot>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Jenkins JP. Marcel Petiot. Encyclopaedia Britannica. <https://www.britannica.com/biography/Marcel-Petiot> . Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
- Laroche-Signorile V. En 1946, le cynique Petiot alias «docteur Satan» est condamné à mort. Le Figaro. April 1, 2016. <http://www.lefigaro.fr/histoire/archives/2016/04/01/26010-20160401ARTFIG00318-en-1946-le-cynique-petiot-alias-docteur-satan-est-condamne-a-mort.php> . Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.

19. John Bodkin Adams. Biography.com. <https://www.biography.com/people/john-bodkin-adams-17172156>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
20. Ranscombe P. Shipman and Bodkin Adams in the dock. *Lancet Psychiatry*. 2015;2:e32. [http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanpsy/PIIS2215-0366\(15\)00467-8.pdf](http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanpsy/PIIS2215-0366(15)00467-8.pdf). Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
21. Sibbald B. The epidemiology of murder: UK physician responsible for 345 deaths? *CMAJ*. 2001;164:535.
22. Hurwitz B. Murder most medical, disposal most discreet. *Lancet*. 2004;364 Suppl 1:s38-s39.
23. Smith J. The Shipman Inquiry. Second report: the police investigation of March 1998. July 2003. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/273226/5853.pdf. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
24. Esmail A. Physician as serial killer—the Shipman case. *N Engl J Med*. 2005;352:1843-1844.
25. Leduff C. Prosecutors say doctor killed to feel a thrill. *New York Times*. September 7, 2000. <http://www.nytimes.com/2000/09/07/nyregion/prosecutors-say-doctor-killed-to-feel-a-thrill.htm>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
26. Cohen S. Case of shadowy doctor includes poisonings, lies, deaths, hubris. *Los Angeles Times*. February 6, 1994. http://articles.latimes.com/1994-02-06/news/mn-19768_1_michael-s
27. Pérez-Peña R, Kocieniewski D, George J. Death on the night shift: 16 years, dozens of bodies; through gaps in system, nurse left trail of grief. *New York Times*. February 29, 2004. http://www.nytimes.com/2004/02/29/nyregion/death-night-shift-16-years-dozens-bodies-through-gaps-system-nurse-left-trail.html?_r=0. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
28. Gettleman J. As victims' relatives watch, nurse who killed 29 gets 11 life terms. *New York Times*. March 3, 2006. <http://www.nytimes.com/2006/03/03/nyregion/as-victims-relatives-watch-nurse-who-killed-29-gets-11-life-terms.html>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
29. Forsyth J. Texas 'angel of death' nurse charged again in baby killing spree. May 26, 2017. Reuters. <http://www.reuters.com/article/us-texas-nurse-idUSKBN18M2D8>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
30. Elkind P. Prosecutors race to keep notorious angel-of-death behind bars. May 25, 2017. ProPublica. <https://www.propublica.org/article/prosecutors-race-to-keep-notorious-angel-of-death-behind-bars>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
31. Johnson D. Ex-nurse's aide admits murders of 24 in 4 years. *New York Times*. August 19, 1987. <http://www.nytimes.com/1987/08/19/us/ex-nurse-s-aide-admits-murders-of-24-in-4-years.html?pagewanted=all>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
32. Stack L. Donald Harvey, who killed dozens of hospital patients, dies at 64. March 30, 2017. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/2017/03/30/us/donald-harvey-who-killed-dozens-of-hospital-patients-dies.html>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
33. Wamsley L. Serial killer dubbed 'angel of death' dies after prison beating. March 31, 2017. NPR.org. <http://www.npr.org/sections/thetwo-way/2017/03/31/522194036/serial-killer-dubbed-angel-of-death-dies-after-prison-beating>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
34. Seewer J. 'Angel of death' serial killer badly beaten in Ohio prison. Associated Press. March 29, 2017. <https://apnews.com/5a1e4a4007824c63b5e9e1b7bed2333e>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
35. Fraser L. Here's what ex-nurse Elizabeth Wettlaufer confessed about killing 8 patients. June 2, 2017. CBC News. <http://www.cbc.ca/news/canada/toronto/eilizabeth-wettlaufer-confession-1.4142647>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
36. German nurse admits to killing 100 patients as trial opens. <https://www.theguardian.com/world/2018/oct/30/german-nurse-serial-killer-niels-hoegel-on-trial-100-patients-deaths>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
37. Victorino Chua: 'angel turned evil' hospital nurse fails in appeal bid. <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jul/28/victorino-chua-hospital-nurse-murdered-two-patients-loses-appeal-bid>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
38. Steven Rourke, Tricia Ward. Healthcare Serial Killers: Patterns and Policies. August 14, 2017. www.medscape.com. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
39. Steven Rourke. Murderers in Medicine: Perpetrators and Policies. August 14, 2017. www.medscape.com. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
40. Kinnell HG, Serial homicide by doctors: Shipman in perspective. *BMJ*. 2000;321:1594-1597. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1119267/>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
41. Lubaszka CK, Shon PC, Hinch R. Healthcare serial killers as confidence men. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*. 2014;11:1-28. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jip.1394/abstract>. Πρόσβαση Νοέμβριος 2018.
42. Ramsland K. Inside the Minds of Healthcare Serial Killers: Why They Kill. Westport, CT: Praeger Publishers; 2007.
43. US Department of Justice. Federal Bureau of Investigation. Serial murder. Multi-disciplinary perspectives for investigators. July 2008. <https://www.fbi.gov/stats-services/publications/serial-murder>. Accessed July 26, 2017.